

Naši dopisi.

Z Dunaja 3. marca. — Andrassy potrebuje 60 milijonov — za kaj? To vprašanje gre zdaj od ust do ust. 60 milijonov je že nekaj denarja, pa se bodo že dobili, vsaj imamo v Avstriji denarja kot peska. Kje se bo dobila ta svota, to ljudem ne dela preglavic, pač pa poprašuje in ugiba vse, zakaj ga bo Andrassy zahteval od delegacij. Največ jih je, ki mislijo, da bo vojska z Rusijo. Za to misel je več razlogov. Obá ministerska predsednika sta na interpelacije odgovorila tako, da vsak misli, da Avstriji pogoji miru med Rusijo in Turčijo niso po volji in da žalijo Avstrijske interese, ki so posebno v Bosniji in Hercegovini ter ob Donavi. Tudi so Magjari raztrosili govorico, da Rusija kupiči velike vojne čete ob soteskah Sedmograških. Ta misel je menda najbolj bôsa, kajti Andrassy si bo trikrat in štirikrat premislil, predno bi o sedanjih razmerah pričel vojsko z Rusijo. — Drugi razlog se bolj tiče Andrassyja samega. Z dovoljenjem tega posojila namreč misli on doseči dvoje: dognati pogodbo z Ogrji in sebi skovati zaupnico, ki mu je o sedanjih časih, ko ga celó njegovi prijatelji napadajo, res že potrebna. Ker je v Avstriji že tako taka navada, da ministri od zborov dosežejo vse, kar hočejo, ni skor dvoma, da ne bi delegaciji, če tudi le z majhno večino, dovolili Andrassy-u 60 ali še več milijonov. — Tretji razlog je ta, da Andrassy teh milijonov ne potrebuje za vojsko z Rusijo, ampak le za to, da bo Avstrija zasedla Bosno in Hercegovino; za vojsko z Rusijo bi bilo 60 milijonov tudi premalo. Ta misel je menda res najbolj pametna, ker Avstrija potrebuje teh dežel za Dalmacijo. Vprašanje je le, kaj Rusija k temu poreče. Če bi se bilo to zgodilo brž o začetku vojske ali že za časa ustaje, bi ne bilo od nikoder nobenega ugovora; zdaj bi pa tudi tu že utegnila biti kaša prevroča za Avstrijo. — O tej zmedi se ozira vse po Bismarku, ki dandanes dela politično vreme v Evropi. Ta je nedavno rekel: „Jaz ne verjamem, da bi prišlo do kake Evropske vojske.“ Po teh besedah se dá posneti, da tudi vojske med Rusijo in Avstrijo ne bo — v tolažbo vsakega pravega Avstrijca, ker mora vsak spoznati, da bi bila taka vojska velika nesreča za nas. Zavoljo onih 60 milijonov je bilo že tudi — čujte! — posvetovanje v salonu dr. Naceta Kurande! Po svetu je ta mož dozdej znan le po Dunajskih humorističnih listih, ki so se z njega največ norca delali, na Dunaji pa kot predstojnik judovske občine, zdaj zvonec nosi pri liberalni Dunajski stranki. Pred 30 leti se je reklo, da je Avstrija „v taboru Radeckovem“, zdaj pa, ko so se pri Kurandi zbrali kolovodje sedanjega državnega zbora in bivši ministri, je Avstrija menda v taboru — „Naceljna Kurande!“ Kam smo prišli!

Iz Štajarskega. — Centralni volilni odbor v Mariboru je po poročilu „Slov. Gosp.“ za poslance v deželni zbor priporočil sledeče gospode: 1. za Ptujski in Rogaški okraj g. Mihael Hermana, c. kr. okrajnega sodnika, dosedanjega tamošnjega deželnega in državnega poslanca, znanega zagovornika kmetijskega stanú in sploh branitelja Slovencev; 2. za Celjski, Laški, Šmarijski, Konjiški, Vranski in Gornje-graški okraj g. dr. Ferd. Dominkušá, dosedanjega tamošnjega poslanca, mnogoletnega, skušenega in blagega slovenskega narodnjaka, potem g. dr. Josipa Srneca, mladega in spretnega advokata v Celji in predsednika tamošnje čitalnice; 3. za Breziški, Sevniški in Kozijanski okraj g. Fr. Šnideršiča, dosedanjega poslanca, za našo narodno slovensko reč srečno pridobljenega in iz deželnega zbora kot modri zagovornik kmetijskih koristi znanega moža; 4. za Ljutomerski okraj g. Ivana Ku-

kovca, bivšega poslanca, okrajnega zastopa načelnika, Ljutomerske branilnice predsednika, mnogo let srečno delujočega narodnjaka v Ljutomeru; 5. za Šoštanjski, Slovenje-graški, Mahrenberški okraj g. Feliks Šmida, grajščaka v Mahrenbergu, načelnika okrajnega zastopa in šolskega sveta, dosedanjega poslanca, narodne pravice Slovencev priznavajočega in koristi svojih kmetijskih volilcev vselej krepko in praktično zagovarjajočega, pravicoljubnega moža in poštenjaka; 6. za Mariborski, Št. Lenartski in Slov.-bistriški okraj g. dr. Radaja, dosedanjega poslanca in mnogoletnega, neprestrašenega boritelja za pravice Slovencev, potem g. Janeza Fluherja, kmeta in 28letnega župana pri sv. Petru pod Mariborom, uda kat. političnega društva in po vsi okolici znanega poštenjaka in narodnjaka. — Ker so volitve deželnih poslancev nenadoma do jeseni ustavljene bile, veljajo priporočani možje za prihodnji čas, ki gotovo ne bode omajal zaupanja volilcev do njih, marveč ga še bolj utrdil z ozirom na gospodarstvo liberalcev.

Spodnji Zemon na Notranjskem 1. marca. J. P. Šk. — Dovolite mi, drage „Novice“, zopet malo prostora, da vam poročam eno in drugo. Naj tudi jaz začnem z vremenom. Prav lepo suho zimo smo imeli, ponoči mrzlo, podnevi pa solnce in toplo; zato je pa narava začela malo po malo premenjevati svoje oblačilo. Vse se je oživelo; živali so se prebudile iz zimskega spanja: martinčki, kobilice, pajki, muhe in metulji. Drevje: jelša, dren in leska poganja, iz zemlje so prodrle spomladne rastline: pasje mleko, kokošjak, trobentice, zvončki, vijolice, marjetice, plešec, kurja čevica, veronika, svenjarice, čmerika, ključi itd. Le selivcev tičic je malo videti že nekoliko let, zato pa imamo mrčesov v tem večem številu. Odkar imamo železnico, se tudi več tice nas ogibajo tako, da se lovci pritožujejo, da ni več živali, a mi kmetje se pa pritožujemo, da ni več drobnih tičic, ki bi nam snažile polje in vrte. Kdor ima topole in jelše, ta vé, kaj delajo nad koreniki požrešni črvi; posebno topol trpi, tako, da se sedaj malo dreves dobí popolnem zdravih. Kaj pa rastline? One nam že 2 leti pričajo, kako ostre zobe imajo gosenice. Zato bi bilo želeti, da bi se kaj bolj skrbelo za obranjenje koristnih tic. Železnično društvo naj bi po škarpah nasadilo, na pr. akacijo, bor in kakovo drugo grmovje, da ne bi se tice bale hrupa hlaponov; s tem bi si silno veliko dobička železnica v malih letih naklonila; sitno delo bi se prihranilo za vzdržanje škarp, ker bi korenike zemljo držale; prirastlo bi pa železnici tudi obilo lesa, katerega nam vsaki dan več primanjkuje, vrh tega bi drevje delalo zavetje pred silno burjo in pozimi bi popotnikom bile zeleno drevje prijeten pogled. — Naj bi naša županstva vsaj nekoliko poskrbela, da ne bi poredni paglovci tako stikali po tičjih gnjezdih. Pa še največ bi posebno žandarmerija opravila, ko bi zagrozila starišem, da ostro pazijo na svoje otroke. — Tudi čbele so od 20 dne tega meseca začele obnožje nositi; jako vesele so, vkljub naši lanski slabi letini. Ni čuti, da bi bile letos komu pomrle, zato, ako nam Bog dá lepo spomlad, pričakujemo zgodnjih rojev, ker prve dni svečana sem dobil že negotno mlado čbelico ven znešeno. — Pričeli smo po malo že kmetovati; ako ne bo kakih hudih nalivov, bo lahko delo, kajti zemlja je silno rahla in prhka. — Drevje, razen hrušek, obeta obilega cvetja. Trta je tudi zdrava. — Sredi svečana meseca sem imel čast, nekega Ruskega doktorja pozdraviti, ki se je v domovino vračal; govoril je lepo srbski. — Še prosenca meseca je silno mnogo Lahov se vleklo na Turško, da bi ondi prvi se naselili in pozneje svojo naselbino za Laško zemljo proglasili, kakor so to storili z našo Istro. Al vsiljence so nazaj tirali. — Naši kmetje se silno vojske bojé, ker vedó,

da potem jih čakajo še večji davki in bode vse draže. Bog nas obvaruj le vojske z Rusom! — Naši vaščani ob nedeljah pošljejo po-me, da jim iz „Novic“ in „Slov. Gosp.“ važnejše sestavke čitam; pa tudi na zgornji Zemon se pososujejo in okoli na vasi. To je veselo znamenje, da je našim kmetom mar za napredek v kmetijstvu, in res so se ljudje že bolj poprijeli drevoreje in zboljšanja polja. Želeti pa je tudi, da bi se ubogi kmet opomogel, sicer tudi pridnega gospodarja čaka be raška palica. Bog pomagaj!

Gorenja Senica 3. sušca. — 27. svečana ponoči je pogorelo v naši vasi 8 kmetov s 16 poslopji. Pravijo, da je tisti gospodar, pri katerem se je ogenj začel, sam pôd zažgal. Celó prazna ni ta govorica, ker so ga žandarji res drugo jutro v Ljubljano k sodnji tirali. Škoda se ceni nad 15.000 gold. Pogorelci, razen enega, so bili vsi zavarovani, al le za malo. Gasilnica Škofje-loška je dobro delala, le škoda, da je že pozno prišla na pogorišče.

Iz Ljubljane. — Dve prav novi novici imamo danes naznaniti svojim bralcem. Ena je ta, da — kakor so drugej odložene volitve dež. poslancev — tako je oficijelno odložen tudi naš deželni zbor do jeseni; minister pravi, zarad tega, ker utegnejo obravnave držav-nega zbora še dolgo dolgo trajati. Da se deželni zbori odložijo zarad tega, je naravno zdaj, ko je državni zbor skor vse, deželni zbori pa malo več ko nič; — da pa se že razpisane volitve po družih de-želah zarad tega ustavijo in odložijo za več mesecev, ker je na Dunaji zbor, to naj verjame, kdor hoče! Zato je bila dobra misel, da so dr. Vošnjak in njegovi družniki vprašali ministra, naj pové, zakaj so volitve ustavljene? Ali bomo po odgovoru ministrovem kaj več vedeli kakor danes, je pa zopet vprašanje. — Druga novica pa je ta, da za c. kr. deželnega predsed-nika v Ljubljano namesti Widmana pride g. Káalina, c. kr. dvorni svétnik pri deželni vladi v Gradcu. O novem deželnem predsedniku nam je znano le to, da je rodom Čeh in da je neki prejšnji čas c. k. okrajni komisar v Celji bil.

— (Iz seje družbe kmetijske 3. dne t. m.) pod pred-sedstvom barona Wurzbacha poročamo sledeče: Pisma, s katerimi se gospodje, ki so bili v zadnjem občnem zboru za častne ude izvoljeni, zahvaljujejo za skazano jim čast, so se na znanje vzela. — Poročilo o Ham-burški mlekarski in sirarski razstavi lanskega leta, in pa brošurica o napravi stanovitnih siršnih tekočin (Darstellung haltbarer Labflüssigkeiten), ki jo je, kakor uno poročilo, sl. ministerstvo kmetijstva poslalo družbi, se pošlje gosp. župniku Mesarju, vodi-telju sirarskih družeb Gorenjskih. — Prošnja nove si-rarske družbe „na Poljih“ za ustanovno podporo se s priporočilom pošlje sl. ministerstvu kmetijstva. — Ker je sirarska družba v Podhomu spolnila svojo na-logo, se jej izplača 100 gld. državne podpore. — Prošnja občine Polžniške za dovoljenje še dveh sejmov se priporoča c. kr. deželni vladi gledé na živahni ži-vinski promet v tej okolici. — Krajni šolski svet v Blagovici in pa podružnica Bohinjska dobila ne-koliko sadnih dreves. — Naznanilo predsedstva gozdar-skega kongresa na Dunaji, da se zbor odloži do marca 1879. leta, se vzame na znanje. — Prošnja kraj-nega šolskega sveta v Žalni za podporo naprave šol-skega vrta se ni mogla vslišati, ker za letošnje leto še niso državne subvencije odločene. — Odbornik in bla-gajnik g. Brus vsled sklepa zadnjega občnega zbora predloži poročilo o sestavi družbinih računov. Ker je poročilo obširno in se stvar ne more kar nagloma re-šiti, je bilo sklenjeno, naj poročilo poprej cirkulira pri

vseh odbornikih. — Za uda družbinega je bil sprejet g. Bernard Degišer, posestnik v Mengšu.

— (V zadnji seji mestnega odbora 28. sveč.) je bila jako živahna razprava o napravi mestnega kopališča. Poročal je dr. Keesbacher. Na dveh krajih bi se dalo napraviti: ali v Ljubljani, ki bi ga Tönnies napravil za 6674 gold., — ali pa v Gradašici v Ko-lezji, kjer bi moralo mesto dotično posestvo kupiti za 10.000 gold., vredba kopališča pa bi zraven tega še nad 1000 gold. stroškov prizadjala. Vendar iz mnogo vzrokov dotični odsek priporoča, naj se Kolezje kupi. Nakup zemljišča in napravo kopališča sta zagovarjala odbornika Lasnik in Doberlet, odbornika dr. Karl Bleiweis, rekši, da stroški za nakup posestva in na-pravo spodobnega kopališča utegnejo znašati 24.000 gld., dr. Ahačič in Regali pa so nasprotovali, da kar na vrat na nos tako drago reč kupi mesto, in obveljal je naposled predlog dr. Schreya, naj se bolj natanko po-zvedó vsi stroški in potem naj pride še enkrat stvar v zbor, zato ni nobene nevarnosti, ker posestnik Kole-zija se je zavezal rešitve čakati do 1. maja. — Mestni očetje povdarijo, ali je blagajnica mestna zmožna za sicer dobro, a vendar ne neobhodno potrebno napravo žrtvovati nad 20.000 gold.

— Po špitalskih ulicah je hitra vožnja prepovedana; pa če policija ne bode ostro pazila in prestopniki postave ne bodo občutljivo kaznovani, bo postava ostala le zopet — na papirji.

— (Deželni odbor) je predlogom dotičnih pomno-ženih krajnih in okrajnih šolskih svetov pritrdil, da se Janez Borštnik v službi nadučitelja in voditelja dve-razredne ljudske šole v Šmariji, — Miha Kalan pa v učiteljski službi na ljudski šoli v Orehku definitivno potrdita.

— (Kupčijska in obrtnijska zbornica) je po novih volitvah 1. dne t. m. zopet izvolila za predsednika g. Aleksandra Treo-ta, za podpredsednika pa gosp. Kar. Lukmana.

— (V zadnjem zboru zdravnikov) je pl. Radics kot gost poročal o nekaterih zanimivih zdravniških starinah, ki jih je našel v privatni knjigarni kneza Karlosa Auersperga, katere obstanek sega v leto 1655. nazaj.

— Na mesto c. k. policijskega svetovalca g. Kausa, ki gré v Trst, pride v Ljubljano policijski viši komisar gosp. Schweiger.

— (Slavni hranilnici v Ljubljani) se v imenu od-borovem javnim potom presrečno zahvaljujem za lepo svoto 100 gold., ki jih je naklonila „Narodni šoli“, društvu v podporo ljudskim šolam in revni šolski mla-dini. Bog blagoslovi dobrodelaost!

F. Stegnar, načelnik.

— („Pavliha“), od gosp. Alešovca po Nestrojevi burki predelana slovenska igra je v nedeljo precej na-polnila gledališče; gospá Odijeva in pa gg. Kajzel in Šusteršič so vrlo dobro izvršili svoje naloge.

— („Brencelj“ št. 5), ki je ravnokar prifrčal, ima na zadnji strani podobo z napisom „Pred volitvami na slovenskem Štajarskem in Koroškem“. Čeravno je ta izvrstno izdelana podoba, v kateri se Štajarski in Ko-roški kmet branita nemčurskih kandidatov, za zdaj malo prezgodnja, naj si jo vendar Štajarci in Korošci hranijo za čas volitve. V besedi šiba posebno dobro Hrvaške poslance, ki se tako podajajo Magjarom v Pešti. Med „pogovori“ se nam zdi najbolj primeren ta-le: „A. Kdo je kriv, da nismo še rešeni sedanjega ministerstva? B. Nihče drugi, ko duhovščina. A. Kako to? B. I no, ker ga ni hotela pokopati, ko je

padlo.“ — Razen tega ima še obilno družih osoljenih reči, zato ga bo vsak naročnik gotovo vesel.

— („Sokolova“ maškarada) v nališpanih čitalničnih prostorijah včeraj zvečer je zopet sijajno potrdila svoj večletni renomè po 241 ličnih, nekaterih jako elegantnih maskah in živahnem gibanju nad 600 veselih ljudi, med katerimi smo videli častite narodne rodovine iz daljnega Dolenjskega, Notranjskega in Gorenjskega. Tudi gostilničar je pohvalno — vsaj pred polnočjo, kolikor je nam znano — rešil z okusnimi jedmi in dobro pijačo težavno svojo nalogo. Tako se je častno končal najdaljši pust tega stoletja.

 Podobe novega papeža, katero so J. Blaznikovi dediči v zadnjem in predzadnjem „Oglasniku“ priporočali naročnikom „Novic“, „Danice“ in „Slovenca“ po znižani ceni, ste včeraj došli št. 1. in 2. črno litografirani. — Zadovoljni smemo reči, da ste ti podobi krasni in izvorni fotografiji, s katero smo ji primerjali natančno podobni, sploh umetniško izdelani. — V 17 oljnatih barvah izdelane podobe v 3 velikostih doidejo začetkom prihodnjega tedna. Naj toraj hiti z naročilom, kdor si želi cenó preskrbeti to lepo podobo.

Seme Ruskega lanú

je prišlo v Ljubljano. To se naročnikom daje s pozivom na znanje, naj pridejo nemudoma po-nj. Seme je prav lepo.

Iz pisarnice družbe kmetijske v Ljubljani.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Zbornica poslancev nadaljuje razprave o colninah. Huda borba je bila za col na petrolej; konečno je z večino 165 glasov proti 107 bil sprejet col po 3 gold. za met. cent, ki je dozdam bil le 1 gold. 50 krajc. Ministerstvo je svoje poslance nagnilo na to povikšanje s tem, da državna blagajnica dobi okoli 5 milijonov gold. dohodka več. In sopen so dr. Suppan, Langer, grof Thurn pokorno glasovali za vladin predlog, vsi naši — in tudi Dežman in Hotshewar — pa proti, ker se s povišanim dacom podraži svečava ravno revnemu ljudstvu.

— Dr. Vošnjak in družniki so v seji 28. svečana vprašali ministerstvo: 1) zakaj je vlada hipoma ustavila volitve za deželni zbor Štajarski že razpisane? 2) kedaj imajo volitve pozneje biti? 3) ali veljajo že voljeni volilni možje ali ne, in če ne, zakaj ne?

— Še ni znano, kedaj začnete zborovati delegaciji.

— O skupščini deseterice, ki jo je v posvèt 60 milijonov kredita grofu Andrassy-u pretekli teden sklical Kuranda, dobro pišejo „Pol. Fragm.“, tako le: „kako se drzne politiški bajazzo Kuranda pri šampanjcu in pojedini delati Avstrijski predparlament o taki važni zadevi?“

— Budapeštanski časnik hoče vedeti, da ste na cesarskem dvoru dve stranki: eni — protiruski — na čelu stoji Andrassy, drugi — Rusiji prijazni — pa nadvojvoda Albreht — stari norec Košut se je zopet oglasil s pismom, v katerem hujska na vojsko po vsaki ceni!

— Cesarjevič Rudolf je sedaj v Berolinu, kjer ga z veliko častjo sprejemajo.

Iz Rima. — Kronanje papeža Leona XIII. se je vršilo preteklo nedeljo dopoldne, a ne svečano v cer-

kvi sv. Petra, ampak bolj privatno v hišni papeževi kapeli (Sikstinski kapeli) v pričo prelatov in nekaterih diplomatov z navadnimi običaji, izostal pa je blagoslov „Urbi et Orbi“ (mestu in svetu)“. Ker Italijanski vladi ni bila, kakor drugim vladam, naznanjena volitev papeža, zato se je delala, kakor da bi nič ne vedela o kronanji. Razmere med vlado in novim papežem ostanejo tedaj take, kakor so bile pod papežem Pijem IX. Ker so nekateri papežu posebno udani Rimljani v nedeljo zvečer v spomin kronanja svoje hiše razsvetlili, se je pred palačo Theobolijevo kakih 100 rogoviležev zbralo, ki so okna pobijati začeli, pa mestna policija jih je kmalu razgnala. — Namesti kardinala Simeoni-a je papež imenoval kardinala Franchi-a za državnega tajnika, kar je bilo na več straneh dober vtisek naredilo.

Iz Rusko-turškega bojišča. — Največa vojska sedanjega stoletja je končana, podpisan je mir med Rusijo in Turčijo. V ponedeljek 4. marca se je to zgodilo. V zadnji uri še je Rusija pokazala svojo milost, ker je odnehala od prvih pogojev do skrajne meje ter za vojno odškodnino ne zahteva več zastave tributa, ki ga plačuje Egipt in ga bo odslej plačevala tudi Bulgarija za svojo samostalnost Turškemu sultanu. Čut ponosnosti in veselja mora navdajati vsakega Slovana, orjaško delo osvobojenja kristjanov, ki so čez 400 let ječali pod grozovitim Turškim jarmom, je po večem dokončano, pridobljene so podlage trdnega miru na polotoku Balkanskem. Zdaj je upati, da se bo drugo vravnanje vršilo brez posebnih težav. Rusija je bila mož beseda, dognala je osvobodjenje Slovanov, zá-se pa ni nič pridobila; s tem je dokazala, da jej je blagor slovanstva više nego goli Ruski interesi. — S sklepom miru je najprvo zapahnjeno Angležem. Sklenjenega miru ne bo razdrila nobena konferenca; če se bo kaka konferenca sploh kedaj sešla, ne bo imela družega dela kakor le pritrditi miru in po njegovih pogojih vravnati razmere na jugu. — Rusom sovražni listi sicer gonijo Avstrijo v vojsko rekoč, da dokler je ona na svetu, ne sme pustiti Rusiji tako po svoji volji šariti; al kaj naj stori Avstrija? Če konferenca, ako se kdaj snide, ne privoli v premembe na jugu, se bo Rusija, kakor je Bismark rekel, postavila na stališče po vojski pridobljeno ter čakala tistega, kateri bi imel pogum predrugačiti mir. Do tega pa menda ne bo prišlo, ker je Rusija skazala Angleški ljubav s tem, da je odnehala od Egipčanskega, Avstriji nasproti pa od Bulgarskega tributa. Po tem takem bo tudi zasedenje Bulgerije po Ruski armadi kratko in ne bo dajalo povoda za druge sitnosti. Če prav — kar se ima neki že v kratkem zgoditi — Avstrija zasede Bosnijo in Hercegovino, se bo vendar štrena na jugu brez velikih težav razmotala. Iz teh obzirov zamoremo z dobro vestjo čestitati ne le vsemu slovanstvu, ampak tudi našemu cesarju k temu, da se je mir tako lepo naredil.

— V Prološčah pri Imotski je frančiškan pater Dragotin Balić umrl, 55 let star. Ranjki je bil eden najiskrenejših Hrvaških rodoljubov v Bosni.

Žitna cena

v Ljubljani 27. februarja 1878.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 75. — banaška 11 fl. 18. — turšice 6 fl. 80. soršice 6 fl. 80. — rži 6 fl. 40. — ječmena 5 fl. 63. — prosa 7 fl. 3. — ajde 6 fl. 83. — ovsa 3 fl. 57. — Krompir 3 fl. 5 kr. 100 kilogramov.